

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

SORU 1

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin yer aldığı cepheler ile açıklamaları eşleştiriniz. (20)

Kanal Cephesi	Çanakkale Cephesi	Kafkas Cephesi	Irak cephesi	Hicaz-Yemen Cephesi
AÇIKLAMALAR				CEPHELER
Osmanlı Devleti; Orta Asya'da yaşayan Türklerle birleşmek ve bölgeyi Rus işgalinden kurtarmak amacıyla bu cepheyi açtı. Ağır kış şartları, erzak ve cephane yetersizliği gibi sebeplerle taarruz başarısızlıkla sonuçlanmıştır.				Kafkas Cephesi
Osmanlı Devleti'nin bu cephedeki amacı İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgelerine giden yolunu kesmektir. Osmanlı Devleti bu cephede başarısız oldu.				Kanal Cephesi
İtilaf Devletleri 1915 yılında müttefikleri Rusya'ya yardım götürmek, İstanbul'u alarak Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak amacıyla bu cepheyi açtı. Bu savaş Türk askerinin gösterdiği gayretle zaferle sonuçlanmıştır.				Çanakkale
Kutsal toprakları korumak için İngilizlerin yanı sıra isyancı bazı Araplar ile de mücadele etmek zorunda kalan Osmanlı Devleti bu cephede başarısız oldu.				Hicaz Yemen

SORU 2

Doğru ise (D) Yanlış ise (Y) bölümünü işaretleyiniz. (8)

AÇIKLAMA	D	Y
1) Milli mücadele sırasında halkı doğru bilgilendirmek amacıyla İrade-i Milliye gazetesi çıkarılmıştır.	+	
2) TBMM'ye yönelik çıkarılan isyanları bastırmak için Hiyanet-i Vatanî'ye Kanununu çıkarmıştır.	+	
3) Paris Barış Konferansı'nda alınan kararla; önceden Yunanlılara verilen İzmir ve çevresi İtalyanlara bırakılmıştır.		-
4) Kuvayı Milliye'nin en önemli özelliklerinden birisi bölgesel amaçlı kurulmuş olmalarıdır.	+	
5) Kilikyalılar Cemiyeti, İngiliz manda ve himayesini savunan zararlı bir cemiyettir.		-
6) Ankara'nın Temsil Heyeti tarafından merkez seçilmesinde şehrin ulaşım imkânı etkili olmuştur.	+	
7) Mustafa Kemal, Mebusan Meclisi'ne giden milletvekili arkadaşlarından Felah-ı Vatan grubunu kurmalarını istemiştir.		-
8) TBMM, Sevr Antlaşmasını bağımsızlığa aykırı bulduğu için reddetmiştir.	+	

SORU 3

Verilen açıklamalardaki kişileri uygun boşluğa yazınız. (12)

Mustafa Kemal'i fikir olarak etkilemiştir. Vatan Şairi olarak bilinir.

Namık Kemal

Mustafa Kemal ile Amasya Görüşmelerini gerçekleştirmiştir. Bahriye Nazırı'dır.

Salih Paşa

Doğu Cephesi 15. Kolordu Komutanı'dır. Ermenileri yenilgiye uğratmıştır.

Kazım Karabekir

Kurtuluş Savaşı'nda Maraş'ta Fransızlara karşı kahramanlık göstermiştir.

Sütcü İmam

Video çözüm

SORU 4

Aşağıda verilen şehirler ile öğrencilerin söylediği açıklamaları eşleştiriniz. (20)

(1) AMASYA	(2) SAMSUN	(3) SİVAS	(4) ERZURUM	(5) ANKARA
Mustafa Kemal 9. Ordu müfettişi rütbesiyle bu şehirde görev almıştır.	İlk defa milli sınırlardan bahsedilmiş ve ilk kez manda ve himaye reddedilmiştir.	Kurtuluş Savaşı'nın amacı, gerekçesi ve yöntemi bu şehirde belirlenmiştir.	TBMM bu şehirde açılmış ve Kurtuluş Savaşı buradan yönetilmiştir.	Dağınık haldeki cemiyetler bu şehirde tek çatı altında toplanmıştır.

SORU 5

Temsil Heyeti'nin Ankara'yı merkez seçmesindeki sebepleri doğru olarak açıklayan kutucuklara (✓) koyunuz. (5)

+	Merkezi bir konumda ve işgal edilmemiş olması.
-	Gelişmiş, modern bir kent görünümünde olması.
+	Halkın Milli mücadeleyi desteklemesi.
+	Ulaşım ve haberleşme imkânlarının olması.
-	Doğu Cephesi'ne yakın olması.

SORU 6

Tabloda verilen ayaklanmaları gruplandırınız. (5)

	İstanbul hükümetinin desteklediği	İstanbul hükümeti ve azınlıkların desteklediği	Kuvayı-millilerin çıkardığı
Kuva-yı İnzibatiye	+		
Koçgiri		+	
Ahmet Anzavur	+		
Çerkez Ethem			+
Demirci Mehmet			+

Mustafa Kemal'in okuduğu bazı eserleri şu şekilde sınıflandırabiliriz:

Tarih: 879, edebiyat: 535, dil- dilbilim: 397, askerlik: 261, siyasal bilimler: 197, güzel sanatlar (heykel, resim, müzik, mimarlık, şehircilik): 195, coğrafya-turizm: 193, uygulamalı bilimler (tıp, mühendislik, tarım): 187, hukuk: 169, din: 160, ekonomi: 139, felsefe-mantık-metafizik-psikoloji: 109, matematik-fizik-kimya-astronomi: 104, eğitim öğretim: 101, sosyoloji: 75, biyolojik bilimler: 33 vb. Mustafa Kemal daha binlerce kitap okumuştur. Mustafa Kemal, çalışma saatlerinin büyük bir bölümünü kütüphanesinde geçirirdi. Bazen kütüphanesine kapanır, saatlerce kitap okurdu. Okumak Mustafa Kemal'de tutku hâline gelmişti.

1) Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Okuduğu kitaplar arasında pozitif bilimler yer alırken dini bilimler yer almamıştır.
- ☒ B) Farklı alanlarda okuduğu kitaplar çok yönlü gelişimine katkı sağlayacaktır.
- C) Onlarca kitap okuduğu gibi birçok da kitap yazmıştır.
- D) En çok Batılı düşünürlerin eserlerini okumuştur.

Mustafa Kemal Paşa, hazırlamış olduğu Amasya Genelgesi'ne ait taslak için; Ali Fuat Bey, Rauf Bey, Refet Bey ve Erzurum'da bulunan Kazım Paşa'nın da görüş ve onayını almıştır. Tarihe Amasya Genelgesi olarak geçen bu ihtilal beyannamesinin öne çıkan maddeleri ise şunlardır:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

2) Metne göre Amasya Genelgesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- ☒ A) Osmanlı hükümet üyeleri değiştirilmiştir.
- B) Milli Mücadelenin gerekçesi belirtilmiştir.
- C) Genelge kararları kişiselikten çıkarılmıştır.
- D) Milli Mücadelenin yol haritası belirlenmiştir.

"Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun Büyük Millet Meclisinde görüşüldüğü günlerde idi. İstanbul Hükûmetinin tayin ettiği Erzurum valisi, Erzurum'a doğru yola çıkmıştı. Bu haberi alan bazı vekiller mecliste, Reşit Paşa adındaki valinin yolda öldürülmesini önerdiler. Bu kanunsuz teklife Mustafa Kemal Paşa şöyle yanıt verdi: 'Ne diyorsunuz? Eşkiya gibi dağda, komiteci gibi sokakta adam mı vuracağız? Bizim devlet anlayışımızda bu yoktur. Bundan sonra bu memlekette vatandaş ancak mahkeme kararıyla cezalandırılır.' "

3) Mustafa Kemal Paşa, bu cevabıyla aşağıdaki devlet anlayışlarından hangisini vurgulamıştır?

- ☒ A) Hukuk Devleti
- B) Sosyal Devlet
- C) Demokratik Devlet
- D) Laik Devlet

"Millet ve biz yok, birlik halinde millet var! Biz ve millet ayrı ayrı şeyler değiliz. Ve şunu kesin olarak söyleyeyim ki bir millet, varlığı ve bağımsızlığı için her şeye girer ve bu amaç uğrunda her özveriye yaparsa, başarılı olamaması mümkün değildir. Elbette başarılı olur. Başarılı olamaz ise o millet ölmüş demektir. Şu halde, millet yaşadıkça ve her türlü özveride bulundukça başarılı olamaması düşünülemez ve böyle bir şey söz konusu olamaz!"

4) Buna göre Mustafa Kemal, başarının kazanılmasında aşağıdakilerden hangisini koşul (şart) olarak görmektedir?

- A) Manda ve himayenin kabul edilmesini
- ☒ B) Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasını
- C) Bölgesel direnişlerin devam etmesini
- D) Yönetimde tek kişi egemenliğinin devam etmesini

Osmanlı Devleti, 29 Ekim 1914 tarihinde I. Dünya Savaşı'na girdiğinde Mustafa Kemal Sofya'da askeri elçilik görevinde bulunuyordu. Yarbay Mustafa Kemal, orduda daha faal bir görev arzu etti ve bu isteğini komuta kademesine gönderdiği mektupta şöyle dile getirmiştir: "Vatanın müdafaasında faal vazifelerden daha mühim ve yüce bir vazife olamaz. Arkadaşlarım muharebe cephelerinde, ateş hatlarında bulunurken ben Sofya'da askeri elçilik yapamam!" Bunun üzerine Yarbay Mustafa Kemal, Tekirdağ'daki 3. Orduya bağlı 19. Tümen komutanlığına atandı.

5) Yukarıda verilen metinden yola çıkılarak;

I. Mustafa Kemal'in askeri elçilik gibi cepheden uzak ve rahat bir göreve devam etmek yerine cephe hattında görev almayı talep etmesi; onun vatansever bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.

II. Mustafa Kemal, vatana hizmet anlayışını geri hizmette değil, bizzat savaşın yaşandığı bölgede göstermek istemiştir.

III. Mustafa Kemal, komuta kademesine gönderdiği bu mektupla memleketi için benimsediği hayat felsefesini ortaya koymuştur.

gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

**OSMANLI
HÜKÜMETİ**

İtilaf Devletleri'nin çıkarlarına uygun politika izlemeye başladı. İtilaf Devletleri'nin isteklerini tereddütsüz yerine getirdi. İstanbul Hükümetine göre işgaller geçiciydi ve işgalci devletlere karşı direnmek imkânsızdı.

TÜRK MİLLETİ

Halk, işgal güçleri karşısında bulundukları bölgeleri korumak için direniş cemiyetleri kurdu, miting ve protestolarla işgallerin haksızlığını tüm dünyaya duyurmaya çalıştı.

**MUSTAFA
KEMAL**

İtilaf Devletleri donanmalarını işaret ederek "Geldikleri gibi giderler." demiştir. İstanbul'da bulunduğu süre içinde, ulusun ve vatanın kurtuluşu için gazete çıkararak düşüncelerini yaymak dâhil bazı girişimlerde bulundu.

6) Buna göre işgallere karşı verilen tepkilere bakıldığında;

I. Osmanlı Hükümeti işgaller karşısında teslimiyetçi bir tutum sergilemektedir.

II. Türk halkı, vatanını korumak ve bağımsızlığını elde etmek için harekete geçmiştir.

III. Mustafa Kemal, bağımsızlığın kazanılacağı konusunda kararlı düşünmektedir.

IV. Osmanlı Devleti, bağımsız devlet anlayışına uygun şekilde hareket etmektedir.

gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I, II ve III

C) II, III ve IV

D) III ve IV